

FMVas Belső Visszaélés-Bejelentési Rendszer

Magyarország Kormánya a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény (továbbiakban: Panasztv.) Magyar Közlöny 2023. évi 78. számában történt kihirdetésével eleget tett az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelvben (továbbiakban: EU Irányelv) foglalt jogharmonizációs kötelezettségének.

Ennek megfelelően cégünknel is felállításra kerül a Panasztv. II fejezet 5. alcím által előírt belső visszaélés-bejelentési rendszer. A Panasztv. 18. § (1) bekezdése szerint 2023. december 17-étől kötelező cégünknel is az új belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetése.

➤ Mit lehet bejelenteni?

A Panasztv. 20. § (1) bekezdése kimondja, hogy a belső visszaélés-bejelentési rendszerben **csak jogellenes vagy jogellenesnek feltételezett cselekményt** vagy **mulasztást**, illetve egyéb **visszaélésre vonatkozó információt** lehet bejelenteni.

➤ Ki tehet bejelentést?

A Panasztv. 20. § (2) és (3) bekezdései szabályozzák, hogy ki tehet bejelentést. Eszerint:

„(2) A belső visszaélés-bejelentési rendszerben bejelentést tehet

a) a foglalkoztató által **foglalkoztatott**,

b) az a foglalkoztatott, akinek a foglalkoztatónál fennálló foglalkoztatásra irányuló **jogviszonya megszűnt**, és

c) a foglalkoztatóval foglalkoztatásra irányuló **jogviszonyt létesíteni kívánó olyan személy, aki esetében e jogviszony létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött.**

(3) A belső visszaélés-bejelentési rendszerben bejelentést tehet

a) az **egyéni vállalkozó, az egyéni cég, ha a foglalkoztatóval szerződéses kapcsolatban áll**,

b) a foglalkoztató tekintetében **tulajdonosi részesedéssel rendelkező személy, valamint a foglalkoztató ügyviteli, ügyvezető, illetve felügyelő testületéhez tartozó személy, ideértve a nem ügyvezető tagot is**,

c) a foglalkoztatóval **szerződéses kapcsolat létesítésére vonatkozó eljárást megkezdett, szerződéses kapcsolatban álló vagy szerződéses kapcsolatban állt vállalkozó, alvállalkozó, beszállító, illetve megbízott felügyelete és irányítása alatt álló személy**,

d) a foglalkoztatónál tevékenységet végző **gyakornok és önkéntes**,

e) a foglalkoztatóval az a), b) vagy d) pont szerinti jogviszonyt vagy szerződéses kapcsolatot **létesíteni kívánó olyan személy, aki esetében e jogviszony vagy szerződéses kapcsolat létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött**, és

f) az a személy, akinek az a), b) vagy d) pont szerinti jogviszonya vagy szerződéses kapcsolata a **foglalkoztatóval megszűnt**”.

➤ **Hol tehet bejelentést?**

Bejelentést tenni **írásban** (a) és **szóban** (b) lehet.

(a) Írásban a következő e-mail címre írt levéllel bejelentést tud tenni az **FMVas Belső Visszaélés-Bejelentési Rendszerbe**: viisszaelesbejelentes@fmvas.hu

(b) Szóban megtehető a bejelentés:

Személyesen az ezzel a témával kizárólagosan foglalkozó, pártatlan személynél tehet bejelentést **minden hónap 1. hétfőjén 16:30-17:00 óra között az Irodaház 2. számú irodájában.**

Kérjük, hogy az írásban megtett bejelentésben a következőket rögzítse:

- amennyiben megadja adatait, úgy az azonosításhoz és az Önnel való kapcsolattartáshoz szükséges adatait;
- a visszaéléssel érintett személy, személyek, szervezeti egység/ek megjelölése;
- a tudomására jutott jogellenes vagy jogellenesnek vélt cselekményt vagy mulasztást, illetve egyéb visszaélésre vonatkozó információt;
- az információ forrását (hol látta, hallotta, tapasztalta az Ön által bejelenteni kívánt visszaélést);
- amennyiben lehetséges, úgy a visszaéléssel érintett érték becslése;
- amennyiben rendelkezik bizonyítékkal (pl. fotó, dokumentum stb.), úgy azt csatolja a bejelentéséhez;
- amennyiben úgy dönt, hogy kapcsolatban marad velünk, úgy az Ön elérhetőségét a kölcsönös kommunikáció lehetőségéhez.

Felhívjuk figyelmét, hogy a jogszabály értelmében a kivizsgálás mellőzhető – többek között – az azonosíthatatlan bejelentő által tett bejelentés esetén!

Felhívjuk továbbá a figyelmét, hogy a *cégünknek kötelessége a rosszhiszeműen, valótlan adatot vagy információt közlő – és ezzel a közlésével valószínűsíthetően a Panasztv. 6. § (4) bekezdésében részletezett körülményeket megvalósító személy személyes adatait a megfelelő hatáskörrel rendelkező hatóságnak átadni!*

A Panasztv. 6. § (4) bekezdése előírja, hogy

„Ha nyilvánvalóvá vált, hogy a panaszos vagy a közérdekű bejelentő rosszhiszeműen, valótlan adatot vagy információt közölt és

a) ezzel bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésére utaló körülmény merül fel, személyes adatait az eljárás lefolytatására jogosult szerv vagy személy részére át kell adni,

b) alappal valószínűsíthető, hogy másnak jogellenes kárt vagy egyéb jogsérelmet okozott, személyes adatait az eljárás kezdeményezésére, illetve lefolytatására jogosult szervnek vagy személynek kérelmére át kell adni”.

➤ **A bejelentés megtételét követő folyamat**

Cégünknel a bejelentésekkel erre a célra kijelölt, pártatlan személy foglalkozik.

Az írásban (e-mailben) tett bejelentés átvételét követő 7 napon belül a bejelentés megtételéről visszaigazolást küldünk a bejelentő számára, melyben a további eljárási és adatkezelési szabályokról is tájékoztatást adunk.

A bejelentéssel foglalkozó személy a bejelentést a lehető legrövidebb időn belül, de legfeljebb a bejelentés beérkezésétől számított 30 napon belül vizsgálja. Amennyiben az különösen indokolt, a határidő egyszer – a bejelentő tájékoztatása mellett – meghosszabbítható. Azonban ebben az esetben sem haladhatja meg a három hónapot a kivizsgálás és az arról való értesítés megküldése.

A bejelentés kivizsgálása során a rendszert működtető kapcsolatot tart a bejelentővel, ennek keretében a bejelentés kiegészítésére, pontosítására, a tényállás tisztázására, valamint további információk rendelkezésre bocsátására hívhatja fel a bejelentőt.

A kivizsgálás során értékelni kell a bejelentésben foglalt körülmények helytállóságát és meg kell hozni azokat az intézkedéseket, amelyek alkalmasak a bejelentésben foglalt visszaélések orvoslására.

Tájékoztatjuk, hogy a személyes adatait csak a jogszabályban feljogosítottak ismerhetik meg.

➤ **A következő esetekben fordulhat elő, hogy nem kell kivizsgálni a bejelentést:**

A Panasztv. 22. § (6) bekezdése több esetet is felsorol, amikor a bejelentés kivizsgálása mellőzhető.

Ezek az esetek: ha

a) a bejelentést **azonosíthatatlan bejelentő tette meg**,

b) a bejelentést **nem a „Ki tehet bejelentést?” pontban ismertetett személy tette meg**,

c) a bejelentés **ugyanazon bejelentő által tett ismételt**, a korábbi bejelentéssel **azonos tartalmú bejelentés**, illetve

d) a közérdek vagy a nyomós magánérdek sérelme a bejelentésben érintett természetes személy, illetve jogi személy (a továbbiakban együtt: bejelentésben érintett személy) jogainak a bejelentés kivizsgálásából eredő korlátozásával **nem állna arányban**.

➤ **A visszaélést bejelentők védelme**

A Panasztv. II. Fejezet 8. alcíme foglalkozik a visszaélést bejelentők védelmével.

Az Irányelv széles védelmet ír elő arra az esetre, ha az Irányelv hatálya alá tartozó jogsértésre vonatkozó információt jelent be a bejelentő:

- megtorlás tilalma (nem érheti semmilyen hátrány – különösen munkajogi jellegű – a bejelentőt),
- díjmentes tájékoztatás és tanácsadás,
- költségmentesség hatósági és bírósági eljárásokban,
- valamint felelősségmentesség a bejelentett információkkal összefüggésben.

A Panasztv. indokolása szerint:

„Az Irányelv alapján a megtorlás tilalmán túl **további védelmi intézkedéseket** kell bevezetnie a tagállamoknak.

1. A bejelentés **jogszerű megtétele esetén** a bejelentő **nem tekinthető a törvény által védett titoknak minősülő adatok nyilvánosságra hozatalával összefüggő korlátozást vagy más, az információfelfedésre vonatkozó jogszabályi korlátozást megszegőnek, és az ilyen bejelentés tekintetében nem terheli felelősség, ha a bejelentő alapos okkal feltételezte azt, hogy a bejelentés szükséges volt a bejelentéssel érintett körülmények feltárásához. E rendelkezés alapján a bejelentő mentesül minden olyan titoktartási jellegű kötelezettség alól, amelyet a bejelentő azért sért meg, hogy jogszerű bejelentést tegyen. Ez a rendelkezés tehát abban az esetben alkalmazható, amikor a bejelentő jogszerűen van védett adat birtokában (a védett adatról jogszerűen van tudomása), és azt a jogszerű bejelentés érdekében - egyébként jogellenesen - felfedi. Az ilyen cselekmények elkövetése esetén a bejelentőt nem terheli felelősség e jogellenes cselekményéért, feltéve, ha a bejelentő alapos okkal feltételezte azt, hogy a bejelentés szükséges volt a bejelentéssel érintett körülmények feltárásához. A**

szabályt rendszerszinten kell értelmezni, azaz például a Javaslat 45-48. §-a szerinti esetekben e védelem a bejelentőt nem illeti meg.

2. A bejelentés **jogszerű megtétele esetén** a bejelentőt nem terheli felelősség a bejelentésben szereplő információk megszerzése vagy az azokhoz való hozzáférés tekintetében, **kivéve**, ha a bejelentő az információk **megszerzésével vagy az azokhoz való hozzáféréssel bűncselekményt követ el**. Az Irányelv alapján a jogszerű bejelentés megtétele érdekében a bejelentő elkövethet olyan szabályszegéseket, amelyek lehetővé teszik a bejelentéssel érintett körülmények feltárását. Ebben az esetben a bejelentő olyan információkhoz fér hozzá, amelyhez jogszerűen egyébként nem férhetne. Az ilyen cselekmények elkövetéséért ugyanakkor a bejelentőt nem terheli felelősség. Ez alól a bűncselekmény elkövetése kivételt képez, továbbá e rendelkezésnél is értelemszerűen figyelembe kell venni a Javaslat más releváns rendelkezéseit.

3. A bejelentő a bejelentés jogszerű megtételéért nem vonható felelősségre, ha a bejelentő alapos okkal **feltételezte azt, hogy a bejelentés szükséges volt a bejelentéssel érintett körülmények feltárásához**. A Javaslat **kizárja annak lehetőségét, hogy a bejelentőt a jogszerű bejelentés megtételéért felelősségre vonják**. A **védelem feltétele**, hogy a bejelentő alapos okkal feltételezte azt, hogy a bejelentés szükséges volt a bejelentéssel érintett körülmények feltárásához (azaz más lehetsége nem volt arra a bejelentőnek, hogy a visszaélés megoldódjon).

4. A bejelentő a Javaslat fenti rendelkezéseire valamennyi hatósági vagy bírósági eljárás során - a bejelentés megtétele jogszerűségének bizonyítása mellett - hivatkozhat.”

➤ Ellenőrzés

A fentiekben ismertetett, a cégünkre irányadó kötelezettségek teljesítését a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság ellenőrzi.

Zalaegerszeg, 2023. december 17.